

Tomasz ROZBICKI

Katedra Inżynierii Wodnej i Rekultywacji Środowiska SGGW
Zakład Meteorologii i Klimatologii

VI Ogólnopolskie Sympozjum Naukowe „Klimat pola uprawnego”

Kolejne, szóste spotkanie poświęcone problematyce klimatu pola uprawnego odbyło się we wrześniu 2004 roku w Zamościu. Zostało ono zorganizowane przez Katedrę Agrometeorologii Akademii Rolniczej w Lublinie przy współudziale Lubelskiego Towarzystwa Naukowego – Wydziału V Nauk o Ziemi i Nauk Górniczych, Instytutu Agrofizyki PAN w Lublinie, Zakładu Meteorologii i Klimatologii UMCS w Lublinie, Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach oraz Instytutu Nauk Rolniczych w Zamościu. W Sympozjum wzięło udział około 40 specjalistów reprezentujących obok Organizatorów Akademii Rolniczej w Krakowie, Poznaniu, Szczecinie i Wrocławiu, Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, a także Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Łódzki, Akademię Podlaską w Siedlcach, Wyższą Szkołę Humanistyczno-Przyrodniczą w Sandomierzu.

Obrady otworzył prof. dr hab. Józef Kołodziej z Akademii Rolniczej w Lublinie. Podkreślając tradycje Akademii Zamojskiej, historię i walory krajoznawcze Roztocza, przedstawił miasto Zamość jako miejsce obrad Sympozjum. Podczas dwóch dni odbyły się

cztery sesje referatowe i jedna sesja posterowa. Referat S. Baca i A. Żyromskiego dotyczył jednego z podstawowych elementów prognozowania plonów – możliwości oszacowania zasobów wodnych gleby na wiosnę. Stwierdzono brak związków między sumami opadów atmosferycznych z zimy a średnimi stanami wód gruntowych oraz wyraźne zależności między tymi sumami a zmianami stanów wód na wiosnę. Opracowano także metodę oszacowania średniego stanu wód gruntowych w marcu na podstawie stanu wód w listopadzie oraz sumy opadów z okresu grudzień – marzec. Jakość plonów roślin uprawnych a dodatkowo warunki rekreacji i samopoczucia ludzi zależą od czasowego i przestrzennego rozkładu usłonecznienia. Zaprezentowane przez Cz. Koźmińskiego i B. Michalską wyniki umożliwiły wydzielenie na terenie Polski obszarów o zróżnicowanych warunkach usłonecznienia rzeczywistego. T. Górski przedstawił model średniej temperatury w Polsce. Model może być wykorzystany do uzyskiwania punktowych informacji o średniej temperaturze, do określania pochodnych charakterystyk agroklimatycznych, opartych na termice, konstrukcji cyfrowych map agroklimatycznych, stosu-

kowo łatwo można przystosować ten model do sięgających w przyszłość scenariuszy klimatycznych. Referat T. Górskiego łączył zagadnienie oceny elementów agrometeorologicznych z wykorzystaniem technik i systemów numerycznych. Podczas pierwszego dnia Sympozjum zaprezentowano jeszcze dwa referaty dotyczące problematyki korzystania i zastosowania technik numerycznych w agrometeorologii. W swym wystąpieniu A. Krzyżewska przedstawiła główne zagadnienia dotyczące ilości i jakości danych meteorologicznych i klimatologicznych dostępnych w Internecie, a także charakterystykę wybranych globalnych i lokalnych baz danych. J. Kozyra zaprezentował możliwości wykorzystania systemów informacji geograficznej GIS do analizy agrotopoklimatycznej gminy Korczyna. Natomiast M. Nowosada podjął próbę oceny klimatu terenu gminy Wąwolica na potrzeby sanatoryjno-rekreacyjne. Po analizie wyników badań warunków klimatycznych zaproponował wydzielenie czterech klas przydatności terenu na potrzeby sanatoryjne.

Podczas drugiego dnia obrad zaprezentowane zostały dwa referaty dotyczące pomiarów elementów meteorologicznych, wymiany strumienia energii i dwutlenku węgla między podłożem roślinnym a atmosferą metodami wymagającymi nowoczesnej aparatury pomiarowej. M. Siedlecki przedstawił

wyniki badań zmienności strumienia CO₂ nad polem pszenicy w kilku seriach pomiarowych podczas różnych okresów rozwojowych rośliny. W badaniach tych posłużono się metodą kowariancji wirów. J. Leśny scharakteryzował i porównał godzinowe i dobowe elementy meteorologiczne nad różnymi uprawami rolniczymi. Badania prowadzone były jednocześnie nad polami lucerny, pszenicy jarej, pszenicy ozimej oraz kukurydzy. Do oceny wielkości składników bilansu cieplnego i innych elementów zastosowano metodę Bowena. Oprócz zaprezentowanych wystąpień podczas drugiego dnia obrad odbyły się sesje posterowe. Prezentacje zostały podzielone na trzy grupy: zagadnienia dotyczące opadów atmosferycznych i wilgotności, w której zaprezentowano m.in. pracę T. Rozbickiego, dotyczącą wykorzystania wskaźników opadowych do badań nad rozwojem i plonowaniem pszenicy ozimej w Polsce, problematykę wpływu warunków solarnych i termicznych na rozwój roślin uprawnych, oraz inne prace dotyczące m.in. oceny topoklimatu, metodyki pomiarów i szacowania elementów agrometeorologicznych.

Program VI Sympozjum „Klimat pola uprawnego” zawierał również część turystyczną. Zwiedzano zamojską starówkę, Roztocze, odbyła się także całodzienna wycieczka na Ukrainę pod hasłem „Roztocze za miedzą”.